

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3583. szám

1956. szeptember 1. szombat

4 oldal, 20 bani

Németország Kommunista Pártjának betiltása ellen

Arad dolgozóinak tiltakozó gyűlése a nyári színházban

Augusztus 31-én a délutáni órákban kisebb-nagyobb csoportokban munkások és technikusok, az állami és kulturális intézmények dolgozói, tanítók, tanárok, orvosok tartották a nyári színház felé, hogy résztvegyenek a Németország Kommunista Pártja betiltása elleni tiltakozó gyűlésen.

Félőtl felé ugyiszólván teljesen megtelt a nyári színház nézőtere. Bizdoaca Vasile elvtárs, az aradvárosi pártbizottság titkára megnyitotta a gyűlést, majd Várad János elvtárs, a tartományi pártbizottság titkára szólt fel. Az egybegyűlék nagy figyelemmel hallgatták meg Várad János elvtárs beszédét.

Németország Kommunista Pártjának befiltása törvénytelen intézkedés

A szónok beszéde elején vázolta Németország Kommunista Pártja megalakulásának történetét. Elmondta, hogy Németország Kommunista Pártja 1919-ben alakult meg. 1933-ban, amikor a német monarchia-militarista körök Hitler kezébe adták a hatalmat, az első csapást Németország Kommunista Pártjára mérték, amely következtében harcolt Németországnak katonai kalandokba való bevonása ellen, a munkásosztály és az egész német nép létfenntartása érdekében. Később befiltották a szakszervezeteket, a Német Szociáldemokrata Pártot és minden más pártot, a Nemzeti Szocialista Pártot kivül. Ily módon Hitler szabad kezét biztosított magának, s mint ismeretes, ráért Németország győztesül fellegyőztesére, később pedig a nyugati hatalmak hozzájárulásával kirobantotta a második világháborút.

Ezután Schneider József, a 6. számú német középiskola tanára szólt fel német nyelven. — Mi, Aradváros tanítói és tanárai nem nézhetjük közömbösen a nyugatnémet militaristák újabb galád eljárást. Mely megbotránkosással tiltakozunk a karlsruhei Szövetségi Alkotmánybíróság ítélete ellen és a német néppel, valamint a világ bekeszerető népeivel együtt követeljük: helyezzék vissza törvényes jogába Németország Kommunista Pártját, mert csakis így remélheti a német nép a békés, demokratikus egységet.

Ezután dr. Costa Romulus orvos, az Orvostudományi Egyesület aradi fiókjának elnöke emelkedett szószárra.

A világ emberiségének békés alkotmányát időközönként megzavarja a kapitalista reakciók körök ellenséges mesterkedése. De támadásai egyre gyengébbek, hiszen a történelem fejlődését nem akadályozhatják meg, a szocializmus elvei győzedelmeskednek. A nyugati hatalmak zsoldjában álló nyugatnémet reakciók körök a bekeszerető emberiség ellen intéztek támadást, amikor törvényen kívül helyezték Németország Kommunista Pártját. Ez az intézkedés a világ minden becsületes, bekeszerető emberének jogos felháborodását váltotta ki.

Az egészségügyi dolgozók jól tudják, hogy a világ közvéleménye a bonni kormány határozata ellen foglalt állást és mindenben támogatja a német népet, hogy az kivívja demokratikus szabadságjogait.

Dr. Costa Romulus felszólalása után Cibrik Lajos, a December 30-gyár asztalosműhelyének mestere lépett a mikrofonhoz s a gyár munkaközösségének nevében beszélt. Elmondta, hogy a December 30-tyelgyár dolgozói mélyeséges felháborodással vetik tudomásul a karlsruhei Szövetségi Alkotmánybíróság önkényes ítéletét, amellyel törvényen kívül helyezte Németország Kommunista Pártját.

Tudják meg a Hitler nyomdokain haladó militaristák és revansisták, — mondotta — hogy a népek sokat tanultak a második világháború keserű tapasztalataiból és a szocializmus építő országokat egyesítő szocialista világrendszer hatalmas, legyőzhetetlen erővé vált. Szocializmus épül jelenleg Németország egy részében is. Sikeresen fejlődik a szabad német munkások és parasztok állama: a Német Demokratikus Köztársaság. A német kommunisták há-

vek maradnak népek érdekeihez és a német nép valóban demokratikus rétegei a jövőben is öntelődően harcolnak azért, hogy Németország egységesen lépjen a demokratikus és békés fejlődés útjára. Harcukban mindenkor maguk mellett fogják érezni a világ valamennyi haladó erőinek forró rokonszenvét és támogatását.

A német anyák és feleségek is a békéért küzdenek

Ionescu Ana elvtársnő, a városi nőbizottság elnöke szólt fel ezután.

— Az asszonyok, leányok, feleségek és anyák határozottan csatlakoznak a Németország Kommunista Pártja betiltása elleni mozgalomhoz és gyermekeik, fivéreik, férjeik életének boldog, békés jövőjének biztosítása érdekében követelik, hogy helyezzék vissza törvényes jogába Németország Kommunista Pártját, amely következtében harcol a német nép boldog jövőjéért, a békéért, a szocializmusért, a demokráciáért. Az asszonyok ma is fájdalommal gondolnak vissza szeretteikre, akik az elmúlt világháborúban a hitleri fasizmus áldozataiként szenvedtek és minden erejükkel megvédik otthonukat.

— Eljen Németország hős Kommunista Pártja!

Mittemann Afréd, a TEBA gyár igazgatója szólt fel ezután.

— A karlsruhei Szövetségi Alkotmánybíróság önkényes ítélete, amellyel törvényen kívül helyezte Németország Kommunista Pártját, egyike a második világháború után hozott legreakciósabb intézkedéseknek. Minden becsületes ember mélyeségesen felháborodott eme intézkedés miatt, hiszen bárki könnyen megértheti, hogy 1933-ban Hitler ugyanilyen intézkedésekkel tért rá Németország militarizálására, az ország fasizálására.

— Egyike vagyok azoknak, akik gyűlölettel szemelték. Ezért értek egyet azokkal, akik elítélik a karlsruhei bíróság törvénytelen határozatát. A TEBA gyár dolgozóival együtt követeljük: a nyugatnémet revansisták vonják vissza a Németország Kommunista Pártja törvényen kívül helyezésére vonatkozó határozatukat, s mondjanak le militarista szándékaikról!

A felszólalások elhangzása után Aradváros dolgozói a nyári színházban tartott gyűlésen táviratot szövegetek meg, amelyben követelték Németország Kommunista Pártjának törvényes jogába való visszahelyezését. Az egybegyűlék azzal is kifejezték a német népet és Németország Kommunista Pártja iránti szolidaritásukat, hogy helyükön állva hallgatták meg az internacionálét.

IGY KEZDŐDÖTT...

Hitler ugyanígy kezdte. Először felosztatta — hamis vádak alapján — Németország Kommunista Pártját. Azután folytatta a szakszervezetek, a szociáldemokrata szervezetek felosztásával. Következett minden haladó beállítottságú állampolgár üldözése, következett a barnaingesek tébolya, az ördült éjszakai kitérőket ideje a gondyolódás üldözése, a legjobbak, a legmesebbek bebörtönzése, a koncentrációs táborok rémuralma. Következett a felgyőztesítés, az előkészület a háborúra és bekövetkezett az emberiség történelmének legborzalmasabb háborúja. Ez a borzalmas korszak — a fasizmus sötét uralma, ugyanúgy kezdődött, mint ahogy Adenauer elkezdte: Németország Kommunista Pártjának felosztásával.

Igy kezdődött, — de ugyanígy folytatódik-e? Nem hiszem. Az analógiák, a gondolkodás helyettesítő formái. Nem folytatódhat ugyanígy, mert közben sok minden megváltozott. Az a német nép, amely ma Adenauer uralmát nyögi, nem azonos azzal a német néppel, amelyet Hitlernek sikerült háborúba sodorja. A német nép nagy tömegeinek politikai iskolázatlansága magyarázza meg Hitler uralomra jutásának lehetőséget, de a mai német népet alaposan és keserűen kiéltették az események, a fasizmus és általában a háborús kalandok hasznáról. Gyászoló családok, lebombázott házak üszkös romjai példázják még ma is a német városokban a hitlerizmus és a háború következményeit.

A mai német népet Hitler gyászos korszaka figyelmeztet a háborús kalandok veszélyeire. Ez a német nép nem fog megengedni háborúba vonulni az új hitlerek és tengerentúli pártfogók kedvéért. Az elmúlt háború minden szörnyűsége benn ég az emberek sokat szenvedett lelkében, testében. Ettől a nemzedéktől Adenauer háború vár lelkesedést egy új háborúhoz. De ettől a nemzedéktől jöjjön a hír, hogy megtámadja a módját annak, hogy gátat vessen egy új háborúnak és munkások és becsületes polgárok összefogásával, széles, nagy mozgalmat indítson annak az Adenauernek meg bukására, aki visszafelé akarja forgatni a történelem kerekét.

Adams Sándor, a városi néptanács városrendezési osztályának főmérnöke

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs és Mogyoros Sándor elvtárs hazaérkezett

Csütörtökön este hazaérkezett Gh. Gheorghiu-Dej elvtárs, az RMP KV első titkára és Mogyoros Sándor elvtárs, az RNK Minisztertanácsának első alelnöke, akik nem hivatalos látogatást tettek az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaságban, hogy megismerkedjenek az ottani mezőgazdasági termeléssel, a GTA-k, kolhozok és szovhozok munkájával.

Gh. Gheorghiu-Dej és Mogyoros Sándor elvtársakat több mezőgazdasági szakértő is elkísérte útján. A báneasai repülőtéren Emil Bodnăras, I. Chisinevschi, Gh. D. Safer, Gh. Pintilie és Eugen Alexe elvtársak fogadták az érkezőket.

Fogadásukra megjelent A. A. Japisev, a Szovjetunió bukaresti nagykövete és V. F. Nyikolajev nagykövetségi tanácsos is.

(Agerpres)

Könyvtárosok országos értekezlete

Augusztus 28-án kezdődött városunkban a gyermekkönyvtárak felfelsoinek első országos értekezlete. A gyermekkönyvtárak tevékenységéről Auerbach I. elvtárs, a művelődésügyi minisztérium megbízottja terjesztett elő jelentést. A következő napon Stanciu Ilie egyetemi tanár és Constantinescu E. elvtársnő, a Rimnicul Vilcea-i gyermekkönyvtár felelőse tartott előadást. A háromnapos értekezlet igen hasznosnak bizonyult, mert lehetőség nyílt megbeszélni és tisztázni számos, a gyermekkönyvtárak tevékenységével kapcsolatos fontos kérdést.

Tökéletesítik a gyártási folyamatot

A December 21. szövetkezet műszaki kabinete számos intézkedéssel igyekszik javítani a munkakörülményeket, alkalmazni az újításokat és egyszerűsíteni a munkát.

A harmadik negyedében sok újítást és fejlesztést vezetett be a szövetkezetben. Így például új termékek gyártására tértek át. Készszerű romköveket készítenek. Ez Huppert Miklós és Lipkovic László nevéhez fűződik.

Az új rómi tartós és szebb is az eddigi gyártottal. Az utolsó negyedében a szövetkezet sorozatban gyártja majd a romköveket.

Egy másik újítás Kovács Sándor nevéhez fűződik és a gombok fénysíkjával kapcsolatos. Ez évi 4500 lej megtakarítást eredményez. A termékek minősége pedig 3 százalékkal javult.

Uj választék: az eddig hazánkban nem gyártott drótbetétes szemüvegkeret is, amelynek szériagyártását szintén az utolsó negyedére tervezésükték.

A kisgyermekesek számára megemlíthetjük a fésű részlegben működő csiszológépek saját motorral való ellátását, ami a balesetek számát csökkenti és a munkatermelékenységnek öt százalékos növekedését eredményez.

Holman Tiberiu, levelező

Korszerű gyógyszerár

A lippai 87. számú gyógyszerár munkaközösségének fő törekvése, hogy rövid idő alatt szolgálja ki azokat is, akik különböző receptek alapján rendelik meg az orvosságokat. A laboratóriumban igyekeztek a különböző anyagokat, orvosságokat a legelőnyösebben elhelyezni, hogy a receptekben előírt gyógyszer minél rövidebb időn belül elkészüljön és a beteghez kerüljön. Nemrég cél-szerű átváltoztatták a receptkönyveket és a legközvetlenebb holmik a gyógyszerész kezébe helyezték. Ez egy három lábon nyugvó, függőleges tengely körül mozgó, öt különböző méretű korongból áll. Ezeket a korongokat helyezhetők el a receptek és könyvek.

Egy különleges PE-BEKA elnevezésű asztalt készítettek, amelyen a polcokat a különböző üvegek számára és a fiókokat a különböző gyógyszerek elhelyezésére előnyösen osztották el. Ily módon minden, ami a gyógyszer készítéséhez szükséges, a gyógyszerész kezéigényben van, tehát munkáját gyorsan véghezvetheti.

Nemrégben helyezték el itt egy elemző asztalt is, amely arra szolgál, hogy a házilag szelgélmezzenek olyan gyógyszereket, amelyek a raktárból kerültek ki, vagy pedig ott készültek. A vegyelemzéssel állandóan ellenőrizhetik a gyógyszerek tisztaságát és konzerválóképességét.

A lippai 87. gyógyszerár az utóbbi időben egy desztilláló készülékkel is gazdagodott, ahonnan az egész rajon területén levő gyógyszerárakat desztillált vízzel látják el. Ez a gyógyszerár 21 gyógyszerészeti pontot ellát szükséges orvossággal.

A jól felszerelt gyógyszerárban odaadással és körültekintéssel dolgoznak Holländer János és Szalay István gyógyszerészek és Siclován Ecaterina laboránsnő.

Petrila Petru, levelező

Élenjáró édességipari dolgozók

Az Unirea kisipari termelőszövetkezet cukrászai a felszabadulás ünnepe előtti napokban kitétek magukért. Lényegesen több és izletesebb süteményt készítettek az ünnepi dolgozók számára. Drifin Ilies, Suciu Ioan, Wiener József, Rotariu Ioan cukrászok ebben az időszakban igyekeztek teljes tudásuk szerint dolgozni.

Ezekben a napokban művészi kivitelű édesipari termékek jelentek meg az Unirea cukrászdák kirakataiban. A járókelők nem egyszer dicsérrel illették Drifin, Suciu, Wiener és Hübner cukrászok munkáját, akik ezeket elkészítették.

Horváth Pál, levelező

TELJESÍTETTÉK VÁLLALÁSAIKAT

A G. Dimitrov vagongyár versenyre hívta városunk és egész Temes-lartományi fémipari üzemeit.

A felhívásban vállaltak sikerrel teljesítették a vagongyáriakat. Így például január 1-től augusztus 23-ig terjedő időszakban az összteljesítésvé helyett 10,7 százalékos teljesítést ért el. A vállalt 3 millió lej értékű meg-takarítás helyett több mint 10 millió a megtakarítások összege ugyanebben az időszakban. A múlt év hasonló időszakához mérten 9 százalékkal javult a minőség.

A vállalatok sorában szerepel a szocialista versenyben résztvevő dolgozók számának állandó növekedése is. Ma a termelésben közvetlenül foglalkoztatott dolgozók 58 százalé-

ka versenyben van. Január 1-től augusztus 23-ig 116 újítást és egyszerűsítést alkalmaztak a G. Dimitrov vagongyár különböző üzemszolgályaiban.

B. B.

Karbantartási munkálatok után

A sofronyai Prodalliment vágóhidon nemrég fejeződtek be az általános javítási munkálatok. A javítások alkalmával olyan intézkedések is történtek, amelyekkel meggyorsultak a munkakörülmények. A lakatosműhelyben a régi munkaeszközöket újakkal cserélték ki. A vágóhelyiséget emelődarujával is több régi használt alkatrészt újjal cserélték fel.

Ártívszűglet és ott, ahol szükség volt rá, kijavították a vágóhid hűtő- és fűtő-berendezését, ugyanakkor

Központi figyelem

Régebben, ha bányákról, bányászokról hallottam, féledéződik lelkemben azok az élmények, amelyeket ifjúkorom olásmánya, Zola Germánja élesztett bennem. A nagy francia naturalista jénkép-szerű ábrázolása nyomán mindíg, minden kibákmányoltáid kizsákmányoltabbak tartottam a föld gyomrának feketesépi uándorát, aki életét, családjá nyugalmát adta cserébe koldus jülérekért, hogy a zöld asztaloknál dikköző, mosdott arcu, de feketeleki urak számára csillogó gyémánttal varázsolják a bányások munkájának gyümölcsét, a szent.

Amióta a mi élenjáró bányászainkól olvasok hősköteményeket, a bányások többé nem ki-használt páriákként, hanem dicsőített hősként rajzolódnak ki képzelemben. Valóban, hősök ők, akik napjainkat éjszakáid odtöztatják, többé nem néhány részvényt, hanem az ország népének jólétéért mondanak le a nap ragyogó sugarairól.

Amikor a bégiumi Charleroi-medencében lévő Marcinelli bányában kiűtött tűzvesztés hírért szóták világáig a rádiók, ismét a Germind szerencsétlen szereplője jelent meg előtem. Nem hősök, hanem áldozatok. Áldozatai a tökéles kapzsiságnak, amely köll-éges „jénjüzésnek” tartja a bányák biztonságáról való gondoskodást.

Ugy gondolják ezek az urak, hogy az emberanyag sokkal olcsóbb, mint a bányák biztonsági berendezése, hiszen ott vannak az olaszországi földtelen parasztok, az amerikai áru-invázió nyomán kenyéreltlené vált olasz munkások. Milyen „zsenedis” gondolát volt a bányagazgatóság zöld asztalánál ülő nemtudommiék ur részéről, hogy ezt a megoldást ajánlotta. Hógyne, mikor az éhhalál elől menekülő kiandorló munkást aprópenézlet lehet kijelzteni. Ha pedig valami szerencsétlenség történik, nem kell bősé nehézségektől tartani, hiszen az áldozatokat csupán néhány hozzátartozó siratja az országban.

Mit történnek azzal, hogy Olaszországban gyásznapot tartanak a Marcinelli bányá közel háromszáz áldozatának halála miatt. Ez okoz gondot az olasz kormányknak, amelynek néppellenes politikája kizsákti kiandorlásra az olasz dolgozók tömegeit.

Tévednek azonban a belga bányák részvényesei, ha azt hiszik, hogy manapság olyan katasztrófákra következményei, amelyen a Marcinelli bányában történt, csupán a szerencsétlenségben közevetlenül érdekelteket érintik. Tévednek, mert a több, mint ezer méter mélységből eddig felszínre hozott kétszázhatvanhárom, szénre égett holttest eltemetésével nem földelhetik el a világközvéleménynek a szerencsétlen áldozatok hozzátartozói iránt táplált együttérzését.

Háromszáz ember halála megmozgatta a Szakszervezeti Világszövetség nyolcösmillió tagját, akik nemcsak másfélszer fontnyit gyorsasággal, hanem hatalmas számuk teljes súlyával állnak mintegy háromszáz halott édesanyja, felesége, gyermekei mellett.

Mi, szocialista hazánkbeli egy multiból felelevenített képet küldünk. Az forró kézfogásunkkal együtt. Az a képet, amikor Petrosényban csendörök löttek a jobb életért küzdő bányások közé. Hazánkban ma a kormány teljes súlyával védelmezi a bányások biztonságát, teszi mind szebbé életét és mindez azért törtéhetett meg, mert nálunk már a nép vette kezébe saját sorsának irányítását.

B. B.

A vágóhid csaknem valamennyi munkatérmet rendbehozták. Hasonlóképpen átvizsgálták és átvizsgálták az erőműtelep géberendezését és a jég készítéséhez szükséges kompresszorokat. A nemrég kijavított nyolc emelő most már zavartalanul és megszakítás nélkül dolgozik.

A javítási munkálatok befejezése után a munka is sokkal jobb ütemben haladt.

Luca Ioan, levelező

H. G. Wells emlékezete

Wells — e nevet minden olvasó ismeri. Ki ne olvasta volna életrajzát, ki ne olvasta volna a láthatatlan embert, vagy ne lapozta volna meg az űrhajókat, a Marslakárokat szóló történetét — esetleg dobogott csodálkozással szemlélve egy-egy filmre vitt Wells regényt?

Sajátos írói arca, változatos életműve beletartozik a jelenkori haladó európai irodalomba. Több volt, mint a kalandregény klasszikusa, több, mint a felnőttek Vernéje, sőt Jókaihoz sem hasonlítható. Az igazságot kereső író volt és olykor a deklaratív élmények sulyos igazságokat mondott korának — és ma látjuk csak, hogy nem tévedt.

Az ember, az emberiség boldogságát kereste — igaz, hogy olykor bohócs, olykor megdöbbentően utópiatikus utakon. Gondoljunk William Ciesold világára vagy a Világok harcára. A modern technika bölcsőjénél — a múlt század végén — kezdett írni — és pályája átível a repülés, a mai találmányok minden képzelet meghaladó, rohanó világába.

Az álmódor és a gyakorlatias angol észjárás senkinek sem szövdök úgy egybe, mint éppen nála. Az élete is regénybeli. Inasoként kezdte és temérdek szenvedés árán jutott el a hírnévhez, a jó módhoz. Közben sokat, rengeteget tanult. Élettani vizsgálódásaiból többek között biológia született. Ifjúkori történeti jegyzeteiből, a népszerű világtörténeti „alapvetés”-ből.

Az első világháborúban különös feladatot végzett hazájának. O írta a német arcvonalra szánt röpiratokat, felvilágosító és tájékoztató felhívásokat. E feladatának meserién megfelelt, s a huszas évek elején ő az első polgári író, aki felkeresi Lenint és a Szovjetuniót. Beszélgetése Leninnel hónapokig foglalkoztatja az európai sajtót. Akkor megígéri, hogy tíz esztendő múlva újra felkeresi a Szovjetuniót. Szavának áll — és cikksorozata — 1930—31-ben újra nagy vitát támaszt az európai közvéleményben.

Közben — a két világháború között — mindent elkövet, hogy feltárja a fasizmus veszedelmét. Új Machiavelli-jé. A nyílt összeesküvés — a Mi lesz holnap? — jelölők vívódó, kereső útjának egyes állomásait.

Minden esetben halhatatlan hangját, ha valahol embertelenségről, igazságtalanságról hall.

Életrajzából — most halála után tíz esztendővel — sokat kiderült az idő, de becsület, demokrátiás felfogása ma is él.

Galsai János

Uj népszerű könyv a mai fizikáról

A Technikai Könyvkiadó, a Tudomány és Kultúraterjesztő Társaság sorozatában nemrég adta ki V. Roman mérnök, egyetemi tanár kis-könyvét „A mai fizikáról és az atomenergia felhasználásának kálitársáról”. A szép kiállítású, sok jó rajzzal díszített, 100 oldalas füzet érdekes betekintést ad a korszerű fizika legfontosabb kérdéseibe. A könyv minden sora a szerző alapos szakismeretéről és kiváló népszerűsítő készségéről tanuszkodik. Nagy érdeme, — a többi hasonló tárgyú könyvvel szemben — hogy bőven foglalkozik a modern fizika ideológiai, ismeretelméleti problémáival és azokra helyes és kimerítő választ ad. Ezzel segítséget nyújt olvasóinak ahhoz, hogy a korszerű fizika sokszor igen bonyolult és sok fordítást igénylő ismeretelméleti kérdéseiben helyesen tájékozódhassanak.

Az ismeretelméleti vonatkozások főleg a könyv első részében kapnak

Mit olvassunk?

helyet, mely „A dialektikus materializmus győzelme a modern fizikában” címet viseli. Az első fejezet: „A fizika — a haladás hatalmas tényezője (fejlesztése) utjai”, érdekesen mutat rá a fizika eredetére, társadalmi jellegére, más tudományokkal való kapcsolatára, jelen és jövő feladataira.

A második fejezet a klasszikus és a mai fizikáról foglalkozik. Attekint-hető képet ad a klasszikus fizika fejlődéséről Newtontól a modern fizika felépítéséig, az atomfizika kialakulásáig, valamint annak marxista-leninista (filozófiai) értelmezéséről. Helyesen mutat rá arra, mi az új a modern fizikában, a klasszikus fizikával szemben, majd közérthetően foglalta össze mindazt, amit ma a fényről tudunk.

A harmadik fejezet a modern fizika alapjait — a relativitás-elméletet foglalkozik, igen behatóan, érdekesen és mindenképp számára

könnyen érthetően. Alapos indoklással von határt a relativitás-elmélet óriási jelentőségét, helyes elvi megállapításait és az azokból következően levont egyes idealista következtetéseket között.

E rész utolsó fejezete számos meggyőző példa segítségével mutatja be, hogy a modern fizika felfedezései a dialektikus materializmus nagygyógy igazolásai: a világ anyagi egységéről, megismerhetőségéről, a mozgás elpusztíthatatlanságáról, az energia megmaradásáról szóló törvények egyformán alapvetővé a fizikának és a dialektikus materialista világszemléletnek.

A könyv második része a mag- (atom) energia felfedezésének és felhasználásának történetét foglalkozik. Az első fejezet azt a kérdést tárgyalja történelmi szempontból, hogy ki fedezte fel a mag-energiát. E nagyon érdekes és jól dokumentált történeti rész egyben a mai atomfizika legfontosabb kérdéseit is megvilágítja.

Ezt a célt szolgálja különben a következő: „A magenergia” címet viselő fejezet is.

Igen érdekes és sok jó ábra révén nagyon szemléletes és tanulságos a „Mire lehet felhasználni a magenergiát” című fejezet, mely az atomenergia különféle békés felhasználási lehetőségeit ismerteti, a megfelelő körülmények között.

Ennek antitézisének a következő fejezet: „Az atomenergia felhasználása háborús célokra (Atom- és hidrogénbomba)” megismereti az olvasót e két rettenetes erejű tömegpusztító fegyverrel és vázolja a félelmetes hatású termonukleáris reakció lefolyását.

A könyv utolsó fejezete, „A Szovjetunió és az atomenergia”, leleplezi az amerikai imperialista körök atomháborút előkészítő mesterkedéseit és vázolja a Szovjetunió fegyveres ellenállását az atom- és hidrogénfegyver elállításáért.

V. Roman professzor könyve nagy anyagiért és ezt könnyen érthető, érdekes, a dialektikus materialista ismeretelmélet szilárd alján álló, a tudományok legújabb eredményeit figyelembevéve formában tárja az olvasók elé.

A könyv minden természettudományok iránt érdeklődő ember számára hasznos és élvezetes olvasmány.

Szabó Mária

Érdekes csillagászati jelenség

Földünk szomszédbolygója, a naprendszer első ugynevezett „külső” (a Föld pályáján kívül fekvő pályájú) bolygója, a Mars ez év szeptember 7-én hajnalban igen kedvező „opozícióba” (szembenállásba) jut a Nappal, ami azt jelenti, hogy a Földtől való távolsága „mindössze” 56 millió kilométer lesz.

A Mars bolygó legnagyobb föld-távolsága 377 millió kilométer, — fel-ső konjunkció — egyúttal, tehát ebben az esetben majdnem kétszer távolabb van a Földtől, mint a mostani legkedvezőbb esetben.

Az egész világ csillagászai már lázasan készülnek arra, hogy felhasználva szomszédbolygónk földközelségét, érzékenyebb-érzékenyebb csillagászati műszerekkel különböző megfigyeléseket végezzenek a Mars felszínével, megvilágítási viszonyai-val, hőmérsékletével, éghajlatával, tengely-forgásával és egyébekkel kapcsolatban.

Mivel a Mars meglehetősen ritkán — csak körülbelül tizenhat évenként — kerül ilyen közel a Földhöz, ezért

az utóbbi években az optikai eszközök tökéletesítésében elért eredmények feljogosítják a tudósokat arra, hogy értékes új eredményeket reméljenek a szeptember hónapban végzendő megfigyeléseikről. E megfigyelések révén előreláthatólag fény derül majd számos, a csillagászok, asztrofizikusok, asztrobiológusok foglalkoztatott, egyelőre még homályos kérdésére.

Szeptember eleji esti sétáink alkalmával szánjunk rá néhány percre és emeljük fel szemünket a csillagos égre. Este 9 óra után már megpillanthatjuk a keleti égbolton a vörösfényben tündöklő, szokatlan nagyságú Marsot. A bolygó látszólagos átmérője több, mint hatszorosa annak, melyet a földtávolban láthatjuk és fényessége most a legnagyobb az égbolt összes égitestek között. A nyolcmásos látvány mindenkit gyönyörködtet és annak tudományos magyarázata közelebb hoz bennünket a világmindenség megismeréséhez.

Sz. M.

Az Allami Politikai Könyvkiadó kiadásában magyar nyelven megjelentek:

— A Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1956 július 16—17-i plenáris ülésének határozata a II. pártkongresszuson, a mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatban kijelölt feladatok megvalósításához szükséges intézkedésekről. 32 old. 25 bani

N. Corbu:

— A Román nép — saját történelmének alakítója (Segédkönyv a dialektikus materializmus és a történelmi materializmus tanulmányozásához) 52 old. 85 bani

Adam Miklós:

— A két rendszer békés egymás mellett élése és együttműködése (Nemzetközi kérdések) 80 old. 1,15 lej

— A munkatermelékenység és szüntelen növelésének útjai (Ipargazdasági kérdések) 44 old. 80 bani

— Az önkéntesség és csökkentésének útjai

(Ipargazdasági kérdések) 44 old. 80 bani

Ádám Miklós

A két rendszer békés egymás mellett élése és együttműködése

„A két rendszer békés egymás mellett élése és együttműködése” című brosrában a szerző a nemzetközi élet egyik legégetőbb kérdésével, a két rendszer, a kapitalista és a szocialista rendszer békés együttélésének kérdésével foglalkozik.

Ma az emberiségnek választania kell a békés egymás mellett élés és a történelmi legromlóbb háborúja között. A XX. kongresszus téziseinek fényében elemezve a háború és béke kérdését, a szerző megmutatja, milyen döntő jelentőségű a békés együttélés elvének gyakorlati megvalósítása a nemzetközi élet szempontjából.

A brosur ismerteti Leninnek a békés egymás mellett élés lehetőségéről és szükségességéről szóló tanításait, majd rámutat arra, hogyan lett ez a tanítás a Szovjetunió és a többi szocialista ország külpolitikájának alapelve.

A békés egymás mellett élés elve megvalósításának feltételeivel kapcsolatban a szerző rámutat a két rendszer békés versengésének jelentőségére és perspektívájára a jelen kiemelt, hogy a szocialista rendszer orrasi tartalékokkal rendelkezik a megvalósítására és a versenyből győztesen kerüljön ki.

„A két rendszer békés egymás mellett élése és együttműködése” című brosur konkrét példákkal világítja meg a békés együttélés eszméjének térhódítását a nemzetközi politikai életben és a legszélesebb néptömegek tudatában.

Ebből a dolgozók, különösen az agitátorok és propagandisták számára közérthetően megírt brosurából a nemzetközi helyzet legjelentősebb kérdéseiről kapunk képet.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Heti sportprogram

A heti sportműsorban több sportág mérkőzése, versenyel szerepelnek. A labdarúgáson kívül evezős, sakkverseny és a most meginduló asztali tenisz csapatbajnokság első fordulójának versenye szerepel a műsorban. A részletes program a következő:

LABDARUGÁS: A „B”-csoportban: Vasárnap délután 5 órakor a Locomotiva-pályán: Aradi Locomotiva—Medgyesi Energia Flacăra. A „C”-csoportban: szombat délután 5 órakor a Progresul pályán: Fl. Rosie November 7—Energia Metalul G. Dimitrov. Az ifjúsági bajnokságban: szombat délután negyed 4 órakor a Progresul-pályán: Energia Constructorul—Energia Metalul G. Dimitrov, vasárnap délután fél 9 órakor a December 30-stadionban: Fl. Rosie UTA—Nagyvárad Energia Metalul, vasárnap délután negyed 4 órakor a Locomotiva-pályán: Aradi Locomotiva—Fl. Rosie November 7.

A tartományi bajnokságban: vasárnap reggel 9 órakor a FZ-pályán: Fl. Rosie Panificatie—Komlósi Recolta.

SAKK: Az országos egyéni sakkbajnokság városi szakaszának harmadik fordulóját reggel 9 órai kezdettel a Locomotiva klubban (Closca utca).

EVEZÉS: A közársági szkit evezősbajnokság városi szakaszának második napján versenye szombaton délután 5 órakor, érkezés az Energia Metalul I. Ranghely evezősházánál.

ASZTALI TENISZ: A csapatbajnokság „A”-csoportjának első mérkőzése szombaton délután fél 7 órakor a Merfi-klubban (Eminecu utca 28): Voința Arad—Energia Constructorul Bukarest.

TEKE: szombat délután fél 5 órakor és vasárnap reggel fél 9 órakor az Energia-Metalul pályán: Szatmári Progresul—Aradi Voința férficsapatok mérkőzése.

A negyedik helyen

A labdarúgó bajnokság „A”-csoportjában lejátszott negyedik — csoport — őszi forduló keretében egy-két váratlan eredmény született. A bajnokságban eddig vezető temesvári diáksapat kénytelen volt döntetlennel beérni Sztlínvárosban, a bukaresti Progresul pedig a tavalyi bajnok Dinamo ellen győzelmet harcolt ki. A Hadsereg Központi Háza csapata is sokáig vesztesre állt a fővárosi vasutasok elleni mérkőzésen és csak a hajrában tudta a maga javára billenteni a mérleget. A nagyváradi Progresul Ploestiben — amint az várható volt — alulmaradt a küzdelemben. Az eredmények: Hadsereg Központi Háza—Bukaresti Locomotiva 4:2, Bukaresti Progresul—Bukaresti Dinamo 3:2, Ploesti Energia Flacăra—Nagyváradi Progresul 2:0, Sztlínvárosi Dinamo—Temesvári Stijnja 1:1. A bajnok táblázaton ismét a Hadsereg Központi Háza került az élre, az aradi textilyáriak a negyedik helyre jöttek fel. A táblázat így alakult:

Hadsereg Központi Háza	15	9	2	4	38	18	20
Temesvári Stijnja	16	8	4	4	27	18	20
Ploesti Energia Flacăra	15	6	3	25	14	18	
Aradi Fl. Rosie UTA	15	7	4	4	26	20	18
Bukaresti Dinamo	14	8	2	4	22	21	18
Bukaresti Locomotiva	15	5	6	4	33	21	16
Petrozsényi Energia Minerul	12	5	3	4	17	16	13
Sztlínvárosi Dinamo	15	5	3	7	22	23	13
Bukaresti Progresul	16	5	3	8	23	28	13
Temesvári Locomotiva	16	2	9	5	13	23	13
Nagyváradi Progresul	16	5	3	8	16	32	13
Kolozsvári Stijnja	14	3	4	7	12	23	10
Bacău Dinamo	15	3	3	9	13	30	9

Röplabda világbajnokság Párizsban

A francia fővárosban megkezdődtek a röplabda világbajnokság küzdelmei és a selejtezőket a következő csoportokban bonyolítják le:

FERFIAK: I: Szovjetunió, Törökország, Koreai NDK, II: Csehszlovákia, Német DK, III: Bolgár NK, Ausztria, IV: Román NK, Olaszország, V: Magyar NK, Hollandia, VI: Franciaország, Luxemburg, Izrael, VII: Egyesült Államok, Belgium, VIII: Kínai NK, Brazília, India, IX: Jugoszlávia, Német Szövetségi Köztársaság, Portugália, X: Lengyel NK, Kuba.

NŐK: I: Szovjetunió, Egyesült Államok, Izrael, II: Lengyel NK, Kínai NK, Ausztria, Német SzK, III: Csehszlovákia, Hollandia, Belgium, IV: Bolgár NK, Franciaország, Német DK, V: Román NK, Brazília, Koreai NDK.

Az első napi főbb eredmények: FERFIAK: Koreai NDK—Törökország 3:2, Portugália—Német SzK 3:0. NŐK: Szovjetunió—Luxemburg 3:0, Koreai NDK—Brazília 3:1, Lengyel NK—Német SzK 3:0.

A román férfi és női csapatok első napon nem játszottak.

Az egyéni sakkbajnokság első két fordulója

Az egyéni városi sakkbajnokság első két fordulóján lejátszott mérkőzések eredményei az alábbiak:

ELSO FORDULO: Kádár—János 1:0, Vicol—Grozescu 0:1, Halic—Herskó 1:0. A többi játszma függőben maradt. MASODIK FORDULO: Boeriu—Grozescu 0:1, Ilea—Vicol 1:0, Dénes—Moisa 1:0, Engel—Halic 0:1, Herskó—Kádár fél-fél, János—Herskovits 1:0.

Néhány sorban

Szeptember 4—10 között Aradon nagyszabású kosárlabda tornát rendeznek, amely több városi női csapata vesznek részt. A tornának

mindősítő jellege van. A mérkőzések a Progresul pályáján kerül sor.

Szeptember 1-én Budapesten nagy nemzetközi birkózóversenyt rendeznek, amelyen román birkózók is részt vesznek.

Nagyváradon a Szabó István sakk emléktornán befejeződött és a versenyt Suta Mihai nyerte.

Szombaton és vasárnap Bukarestben vendég szerepel a lengyel Gwardia női kosárlabda csapat, amely első napon a Stijnjával, második napon pedig az Energia Constructorul együttesével mérkőzik.

—O—

Ma filmszínházainkban

Dózsa György: szeptember 2-ig: SZERELEMRŐL SZOL A GITAR. Nicolae Balcescu: szeptember 2-ig: SZAKADEK. Herbák János: szeptember 2-ig: HALHATATLAN MELODIAK. I. L. Caragiale: szeptember 2-ig: VIZKERESZT. Ifjúsági: szeptember 2-ig: MANDY. Solidaritate (Gaj): szeptember 2-ig: A DENEVER. — Maxim Gorkij (Mikela): szeptember 2-ig: SCHUBERT. — December 30-ig: szeptember 1-én és 2-án: ARLBERG—EXPRESS. Ilie Pintilie (Gradište) CFR: szeptember 2-ig: RIADO A HEGYEKBN.

IDŐTÁRS

Szeptember 1-én, szombaton szép meleg idő várható, többnyire derült égbolttal. A hőmérséklet nem változik lényegesen, napközben 25—28 fok között, éjszaka 13—16 fok között lesz. Gyenge szél.

A következő 2 napon szép meleg idő várható, a hőmérséklet alig változik.

Hát akkor figyelj, kedves barátom. Elmondom ezt a különös történetet. Gondolj felőle amit akarsz. Tőle, a szóbanforgó asszonnyól, halottam. Együtt utaztunk a vonaton. En sem ismertem őt, ő sem engem. Ma sem tudom mi a neve, s hol lakik. Nem volt miért hazudnia. De térjünk a tárgyra.

A nő valamelyik üdülőhelyről tért haza, ahol felejthetetlen napokat töltött. Egész lényét átitatta a kellemes nyaralás. Szíve-lelke csodálatos lett vele. Az éles hegyi levegővel, a fenyvesek ózdonus lehelletével szippantotta magába a bódító, könnyelmű érzést, amit az otthon megszokott légkörében soha sem ismert. Minden olyan új, olyan megnyerően izgatott volt számára ott, az ének meredő sziklák tövében. Nem csoda, hiszen az évek hosszú során át minden nap munkáján, férjén, a komolyságában is gyermekes óráson és csintalan szöszke leánykáján kívül bármi más távol állt tőle. Nekik áldozta minden érzelmét, minden gondolatát. Az ugynevezett higgadt asszonyok típusához tartozott. Ez talán azzal magyarázható, hogy sohasem lehetett különösebb szépség. Ennek megfelelően alakult ki a fogalomról alkotott véleménye is. A nő legfőbb értékének nem a szépséget, hanem a gyöngédséget tartotta. Egész jelleme ezt tükrözte. S ott, az üdülőhelyen, váratlanul belerobbant ez a meglejtően gyönyörű nő, s az

KÁSA JÁNOS

AZ UTOLSÓ KOPPANTÁS

— Elbeszélés —

együtt voltak. Szüntelenül ott keringtek egymás körül, úzték és vonzódtak egymás felé.

A véletlen folytán (vagy talán nem is véletlenül?) egy asztalhoz kerültek az ebédlőben. S egy este egyedül maradtak az asztalnál.

A többiek elszedtek. Ki a szobájába vonult vissza, egyek a rádiószűkeket ülték körül, mások pedig az uduló körüli parkban sétáltak. A férfi cigarettára gyújtott és szótlanul fújta a füstöt. A nő kenyerelgálcinokat gyurgatott. Patánásai jeleztek az idegek. Sűrűvé vált körülöttük a csendnek és a jaitája, amely bár nem teljes, mégis nyugtató, idegcsillapító. De nem szóltak.

Utak csendben, nem merték egymásra tekinteni. Az ebédlő ódon órája sietett segítségükre. Múltidővel jessen ütni kezdte a tizedt.

Amikor az órák elhalt, a férfi keze, amely eddig az asztalon nyugodott, megmozdult. Egyenesen, órákesszerűen dobolni kezdett az asztalra.

A másik magában számolgotta: egy... kétfő... három... négy... öt... hat... hét... nyolc... kilenc... tíz... tizenegy...

Ismét hosszabb csend, majd újra az egyenesen koppanások... tizenegy... S ismét előlő... Tizenegy. Háromszor egymásután.

Az asszony megértette: tizenegy órára hívja. Ugyanugy dobolni kezdett az asztalon karcsu, fehér ujjával. Tizenegyet. Válaszolt...

Később a férfi felállt és a park felé vezető ajtón távozott.

A nő lélekcsapdába rohant szobájába. Lázasan turkálni kezdett bőröndjében. A legszebb ruháját öltötte magára. Majd tükröt elé vett. Sötét szemét különös tüzzel nézte. Amint a tükrőbe tekintett, látta, hogy arcát sötét hullám önti el. A szégyenből, vagy a boldogságból? Mit számított az akkor?

Később lábujjhegyen az ablakhoz osont. Félreemelte a függőnyt és kitékintett. Nagyot dobbant a szíve. Ott sietett kiemelt léptekkel a parkban, allig tíz méterre az üdülőből. Le-jel.

Lustán vánszorgott az idő. Alig múlt néhány perccel tizenegyet. Még várnia kellett. Az asztal mellett székre ereszkedett és lehunyta szemét. Szíve dobogásával számolta a lassan muló másodperceket...

Halkan kopogtat az ajtón. Egyetlen furcsa kopogás volt az egész, mintha az asztalra dobott volna

Németország békés egyesítése csak Nyugat-Németország és az NDK munkásszervezetei testvéries együttműködése esetében oldható meg

BERLIN. (Agerpres). TASZSZ. Augusztus 29-én Berlinben megkezdődött a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájának 14. ülészeke. A napirenden egyetlen pontja a német militarizmus veszélyéről és az összes problémák békés megoldásának szükségességéről szóló kormány-nyilatkozat.

H. Matern, a népi kamara ideiglenes elnökének bevezető szavai után Lothar Bolz, a Német DK Minisztertanácsának alelnöke és külügyminisztere előterjesztette a kormány-nyilatkozatot.

A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy míg a Német Demokratikus Köztársaság a fegyverzet csökkentésének, a demokrácia továbbfejlesztésének útján halad, a nyugat-német kormány fegyverkezési politikát folytat, állást foglal az atomfegyver eltiltása ellen, a nyugat-németországi amerikai, angol és francia megszálló csapatok létszámának csökkentése ellen.

A bonni kormány Németország Kommunista Pártjának betiltásával és a többi munkásszervezet ellen fogantatott intézkedésekkel megkezdte a fasiszta módszerek alkalmazását. A Német DK kormány felhívja az egész német népet, akadályozza meg közös erőfeszítéssel a német militarizmus feltámasztását s így biztosítsa Németország békéjét.

L. Bolz felszólalt, hogy milyen javaslatokat tett a Német DK a Német Szövetségi Köztársaságnak annak érdekében, hogy kedvező előfeltételeket teremtsen a két német állam közeledéséhez.

Utalt arra, hogy a Német Szövetségi Köztársaság kormányja nem válaszolt ezekre a kezdeményezésekre, majd hangoztatta, hogy a Német DK

kormányja továbbra is fenntartja javaslatait.

L. Bolz a Német Demokratikus Köztársaság kormányának nevében kijelentette, hogy mindaddig, amíg német területen két német állam létezik, mindkettő jogutódja a volt német birodalomnak. Ebből az következik, hogy semmiféle, Németországra vonatkozó kérdés nem oldható meg a Német Demokratikus Köztársaság részvétele nélkül.

A Német DK kormányja nem tekinthi önmagára nézve kötelezőnek a bizonyos Németország érdekeit érintő kérdések rendezését, ha ez a rendezés az ő részvétele nélkül történik.

A továbbiakban L. Bolz az NDK békés külpolitikájáról beszélt.

L. Bolz beszédének elhangzása után megkezdődött a vita. H. Matern, az ülés elnöke megadta a szót Hermann nemzeti demokratapárti képviselőnek, aki a következő interpellációt intézte W. Ulbrichthez, a Minisztertanács első alelnökéhez: Milyen álláspontot helyezkedik a Német DK kormány Németország újraegyesítésének kérdésében, azok után, hogy az Adenauer-kormány Nyugat-Németországot bevonja a NATO-ba, bevezette a kötelező katonai szolgálatot, betiltotta Németország Kommunista Pártját és más antidemokratikus intézkedéseket léptetett életbe és így nyíltan állást foglalt az ország békés egyesítése ellen?

A vita során Walter Ulbricht válaszolt az interpellációra.

Az összes békeszerető emberekkel együtt — mondotta — saját álláspontunk meg, hogy a jelenlegi bonni kormány határozatlan elutasítja Németország egyesítését. Németor-

szág Kommunista Pártjának betiltásával kapcsolatban Walter Ulbricht hangsúlyozta, hogy ez az akció közvetlenül Németország újraegyesítése ellen irányul, mert az NDK betiltásával a bonni kormány az egész világot nyíltan feltárja, hogy egész Németországban el akarja fojtani a demokratikus erőket.

W. Ulbricht ezután elmondotta, hogy a bonni kormány álcáznia akarja a Németország újraegyesítése ellen irányuló nemzetellenes akciót.

A népek meg kell mondanunk a szüntelen igazságot — jelentette ki W. Ulbricht. — Lényegében arról van szó, hogy a Nyugat-Németországot kormányzó konszern-tulajdonosok, bankárok és nagybirtokosok terveinek megfelelően a bonni kormány nemcsak sorompót állított Németország közepébe, hanem ezt a sorompót még magasabbra emeli, olyan fasiszta módszerekhez folyamodik, mint az NDK betiltása. Az igazság az, hogy Németország egysége csak akkor valószínűleg meg, ha leomlik a nyugatnémet militarizmus által emelt válaszfal. Az egyetemes munkásszövetség és a béke összes barátainak erőfeszítésével meg kell teremteni Németország békés egyesítésének belső előfeltételeit.

Ez a nagy nemzeti feladat csak abban az esetben oldható meg, ha Nyugat-Németország és az NDK munkásszervezetei testvériesen együttműködnek s ha az összes nyugatnémetországi békeszerető erők, az NDK dolgozóival együtt megvédik a béke és a demokrácia ügyét. Annak, aki a demokratikus és békeszerető Németország megteremtésére törekszik, hozzá kell járulnia ahhoz, hogy Nyugat-Németországban létrejöhessen a békés újraegyesítés előfeltételei.

megköveteli:

Népként és hazánk nemzeti érdekel Németország mindkét részében a fegyveres erők korlátozását. A hadseregbe csakis önkéntes toborzás alapján lehessen bevonulni. Egyesítés után Németország bele kell, hogy tartozzon a fegyverzet korlátozású övezetbe. A német hadsereg létszáma például legfeljebb 200 ezer emberből állhat.

2. Az államgépzetből és a hadseregből el kell távolítani a hitlerista tábornokokat és a többi rezsistákat. Ki kell sajátítani a fegyvergyári monopóliumokat, mert ezek a revanspolitika, a fasiszmus hordozói.

3. Fokozatosan ki kell vonni Németország területéről az idegen csapatokat.

4. Biztosítani kell az összes demokratikus szervezeteinek szabad működését, hatályátalanítani kell Németország Kommunista Pártjának betiltását, fel kell oszlatni az összes militarista szervezeteiket és szövetségeket.

5. Az NDK és a Német Szövetségi Köztársaság kormányainak együtt kell működniük a két német állam közeledése érdekében, a Német DK népi kamarájának és a bonni Bundestag megbízottainak, vala-

mint a két kormány megbízottainak tárgyalásokat kell kezdeniük Németország újraegyesítésének ügyében.

Tekintettel arra, hogy az Adenauer-kormány a monopóliumoktól, a fegyverkezéstől és a militarista erőkötől való függősége miatt nem hajlandó és nem is képes térni a békés újraegyesítés útjára, ami megfelel a német nép nemzeti és társadalmi érdekeinek, Németország egysítésének reális előfeltételei csak akkor jöhetnek létre, ha a nyugatnémet lakosság levonja a tanulságokat az adenauerista politika csődjéből, lemondásra kényszeríti a kormányt s olyan kormányt alakít, amely hajlandó az NDK népi kamarájával és kormányával együtt békés úton megoldani a nemzeti feladatot.

Az augusztus 29-i ülésen a vita során felszólalt több képviselő. Valamennyien egyhangúsan támogatták a kormánynyilatkozatot.

Az első napirendi pont megvitatása után a képviselők egyöntetű határozatot fogadtak el, amely egyebek között kimondja:

A népi kamara jóváhagyja a Német Demokratikus Köztársaság kormányának L. Bolz helyettes miniszterelnök külügyminiszter által előterjesztett nyilatkozatát.

A volt Szezei-csatorna társaság igyekszik megvásárolni a francia sajtó jóindulatát

PARIZS. (Agerpres.)

A Liberation című lap okmányokat közöl, amelyek azt bizonyítják, hogy a volt Szezei-csatorna Társaság az úgynevezett „Szezei-vásár” kiadása céljából a sajtó megvesztésétől sem riad vissza. A volt Szezei-csatorna Társaság a Liberation szerkesztőségének 100 ezer frankról szóló csekket küldött és egy levelet, amelyben kijelenti, hogy ezt az összeget jutalmként ajánlják fel a társaság iránti „jóindulat” magatartásáért. A levelel a volt Szezei-csatorna Társaság célzást tesz arra, hogy a jövőben is hajlandó hozzájárulni azokhoz a kiadásokhoz, amelyeket a Liberation című lap eszközöl a volt társaság különböző nyilatkozatainak közlésével.

A Liberation az első oldalon közli a levél és a csekk fotokópiaját, majd hangsúlyozza, hogy a volt Szezei-csatorna Társaság érdekeit képviselő sajtószerzők „minden bizonnyal” pénzt kapnak.

Februárban kongresszust tart az USA Kommunista Pártja

NEWYORK. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az USA Kommunista Pártjának Országos Bizottsága közleményt tett közre, amely bejelenti 1957 február 9–12-re a párt országos kongresszusának összehívását.

A párt 1950 óta nem tartott kongresszust, ami főleg a párt tagjai elleni politikai megtorlásoknak és üldözéseknek tulajdonítható.

A kongresszus előtt szeptember 29-én és 30-án országos értekezlet tartanak az összes államok pártbizottságainak képviselőivel és az alkalmakkal megvizsgálják az elnökválasztási kampánnyal kapcsolatos feladatokat, a marxista sajtó és a kongresszus előkészületek kérdéseit.

Tovább ülésezik a nemzetközi diák-kongresszus

PRAGA. (Agerpres.) A Ceteka jelenti:

A IV. nemzetközi diákkongresszus augusztus 29-én Szafton izlandi küldött elnöke alatt tartotta meg ülését.

Az igazoló bizottság jelentése szerint a kongresszuson 67 ország 116 diákszervezete részéről 650 küldött, megfigyelő és vendég vett részt. Ezek közül 38 ország 250 küldötte és 148 megfigyelője a nemzetközi diákszövetséghez tartozó szervezeteket képviseli. Az igazoló bizottság javaslatára egyhangúlag felvették az NDSZ tagjai sorába a kartumi (Szudán) egyetemi hallgatók egyesületét, a Franciaországban tanuló néger-afrikai hallgatók szövetségét, a nepali főiskolai hallgatók szövetségét és a szíriai főiskolai hallgatók szövetségét.

Rendkívüli élenk vita fejlődött ki a főiskolai hallgatók kulturális együttműködésével foglalkozó bizottságban. A csehszlovák küldött javasolta, hogy az NDSZ keretében létesítsenek egy nemzetközi diákköröt, amely könyvek, folyóiratok cseréjét intézi, kiállításokat, filmszínházakat, stb. szervez.

Néhány mondatban

A kínai népfelszabadító hadsereg katonái és a közbiztonsági szervek a lakosság segítségével Sandun tartományban letartóztattak két kémcsoporthoz, amelyeket az amerikai kémiszolgálat küldött Kínába.

A görög parlamenti küldöttség, amely a Szovjetunió Legfelső Szovjetjének meghívására látogatást tesz a Szovjetunióban, augusztus 28-án Sztálingrádba érkezett.

A Kínai Népköztársaság Főiskolai Oktatásügyi Minisztériuma augusztus 28-án fogadást rendezett a tudomány különböző ágaiában működő 19 kínai tudós és szakember tiszteletére. Ezek a tudósok és szakemberek nemrégiben tértek vissza hazájukba az Egyesült Államokból, Franciaországból és Japánból, Fan Pin-csise professzor ez év. augusztusában érkezett haza Franciaországból, ahol a sebészet és az érzéketlenítés terén tökéletesítette tudását. Van Pu professzor Kínába való visszatérést a magfizika tanára volt az Egyesült Államokban. Az utóbbi két hónap alatt más tudósok és szakemberek is visszatértek az USA-ból.

Mint a párizsi rádió jelenti, a laoszi kormányküldöttség, amely Szuvanna Fuma miniszterelnök vezetésével baráti látogatást tett a Kínai Népköztársaságban és a Vietnámi Demokratikus Köztársaságban, augusztus 29-én visszatért Vientianebe, Laosz fővárosába.

N. Sz. Hruscsov, az SzKP KB első titkára augusztus 30-án fogadta a ceyloni kormányküldöttséget, élén Sir Claude Corea-val.

Nagyszabású fogadás Moszkvában Szukarno elnök tiszteletére

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: L. N. Palar, Indonézia moszkvai

rendkívüli és meghatalmazott nagykövete augusztus 29-én nagyszabású fogadást adott Szukarno elnök, a kiváló indonéziai államférfi és politikus tiszteletére, aki a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének meghívására a Szovjetunióban tartózkodik.

Szovjet részről jelen voltak a fogadáson: K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének elnöke, N. A. Bulganyin, N. Sz. Hruscsov, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, A. I. Mikoján, M. G. Peruhin, M. Z. Szaburov, M. A. Szuszlov, L. I. Brezsnyev, D. T. Sepilov, A. B. Arisztov, N. I. Belajev, P. P. Lobanov és más vezető személyiségek.

A fogadáson részt vettek a ceyloni kormányküldöttség tagjai is, élükön Claude Corea-val, továbbá a moszk-

vai diplomáciai képviselők vezetői, szovjet és külföldi újságírók.

N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke augusztus 30-án ebédet adott a Kreml nagy palotájában Szukarno indonéziai köztársasági elnök tiszteletére.

Az ebédet részt vettek: Szukarno elnök, L. N. Palar, Indonézia moszkvai nagykövete, valamint az elnök kísérete.

Szovjet részről jelen voltak a következő elvtársak: N. Sz. Hruscsov, L. M. Kaganovics, G. M. Malenkov, A. I. Mikoján, M. G. Peruhin, M. Z. Szaburov, M. A. Szuszlov, K. J. Vorosilov, L. I. Brezsnyev, D. T. Sepilov, A. B. Arisztov, N. I. Belajev, P. N. Poszpjelov, továbbá miniszterek, marsallok, tábornokok és más hivatalos személyiségek.

N. A. Bulganyin és Szukarno elnök beszédet mondottak.

Szeptember 27 és október 4 között ülésszakot tart a Szakszervezeti Világszövetség

PRAGA. (Agerpres). CETEKA.

A Szakszervezeti Világszövetség Titkársága közleményt adott ki, amelyben bejelenti, hogy a Szakszervezeti Világszövetség Vezető Tanácsa 1956 szeptember 27 és október 4 között Szóliában tartja meg nyolcadik ülésszakát. Az ülésszakon az alábbi kérdések kerülnek napirendre:

1. — A dolgozók napirenden lévő társadalmi és gazdasági követelményeinek kielégítésére szolgáló hatékony intézkedések kérdése és azoknak az új erőknek a kifejlesztése, amelyek elősegítik az egység meg-

teremtését a szakszervezeti világmozgalomban. Előadó: Louis Salliant, az SzVsz főtitkára.

2. — A függetlenné vált, illetve a függetlenségük elnyerésének útjára léptető országok szakszervezeti mozgalmá és a gyarmati rendszer elleni küzdő dolgozók testvéri szolidaritása.

Előadó: Abdullai Diallo, az SzVsz alelnöke.

3. — A nemzetközi szolidaritás alapjairól.

4. — A IV. Szakszervezeti Világkongresszus összehívásának kérdése. Előadó: Giuseppe Casadei.

„Senki közülünk nem tudja, hogy mit keresünk itt” — Francia katonák az algériai viszonyokról —

PARIZS. (Agerpres.) — Az Express című francia folyóirat leveleket közöl fiatal francia katonáktól, akik Algéria különböző vidékein háborúznak.

„Kabylia hegyvidékén állomásozunk — hangzik a többi között egy fiatal altiszt levele. A kopár, sivárgyapjú vidéken eltöltött kilenc hónap után nélkülözzük a legelemibb szükségletek kielégítéséhez szükséges dolgokat. Hónapok óta nem látunk sem orvost, sem fogorvost. Orvult az, aki azt képzeli, hogy valamennyire is hasznos dolgokat végzünk és tisztára lelkiismeretlenség, hogy senki sem törődik velünk...”

Egy másik fiatal katona ezeket írja: „Senki közülünk nem tudja, hogy mit keresünk itt. Senki sem

tudja, hogy vagyunk itt hetek óta, összecsúfolva, mint a barmok. 80 bajtársam legfeljebb négy ember és családja. Miért hurcolták ide őket?”

Egy másik altiszt így ír: „X. völgyben vagyunk, az úgynevezett pacifikált övezetben. Tények? Teljesen kihalt falvak. A lakosság elmenekült közeledtünk. Mindenki fél a francia csapatoktól. Így történik ez mindenütt. A lakosság menekül a francia csapatok útjából, mert fél a „megtörölés” miatt. Lám, ez a pacifikált övezet. Pusztaság. S mindenütt ugyanez a kép. Vajon ez nem a kudarcot jelentő számunkra?...” Zászlóaljunkt a gyilkosok zászlóaljának nevezik — holmi francia SS csapatoknak...”

Rádióműsor

Szombat, szeptember 1.

BUDAPEST I. 7.00: Rádióújság. 7.15: Jó reggelt gyerekek. 7.30: Reggeli hangverseny. 8.30: Központi sajtószerle. 9.00: Hegedűhangverseny. 10.00: Szovjet könnyűzene. 10.16: Szimfonikus hangverseny. 11.45: Mircea Neagu dalaiból. 12.05: A népek zenéjéből. 12.35: Zene. 13.00: Hírek. 13.06: Déli hangverseny. 14.00: Szimfonikus zene. 14.48: Román esztrád-muzsika. 15.30: Hírek. 15.35: Népzene. 15.55: Kedves melódiák. 16.30: Balettzene. 17.30: Rádióújság. 17.45: Könyvzene. 18.00: Kívánsághangverseny. 18.25: Szimfonikus zene. 18.55: Hírek. 19.00: Operettzene. 20.00: Közlemények és zene. 20.10: A Német DK táncosportjainak műsorából. 21.15: Nemzetközi események krónikája. 21.45: Népi muzsika. 22.15: Tánczene. 23.00: Hírek. 23.15: Zene.

BUDAPEST II: 14.05: Szovjet népi muzsika. 14.45: Közlemények és zene. 15.00: Hírek. 15.05: Enekhangverseny. 15.35: Könyvzene. 16.15: Moszkva beszélt. 17.00: Mi tetszett legjobban. 17.30: Szimfonikus hangverseny. 18.00: A rádió énekkarának műsora. 18.30: Kívánsághangverseny. 19.00: Irók a mikrofon előtt. 19.15: Dalok és táncok. 20.00: Falvak újsága. 20.15: Zenei fejtörő. 21.15: Könyv- és tánczene. 22.00: Hírek, sport hírek. 22.25: Románok. 22.50: Szimfonikus zene. 23.49: Tánczene.

Közlemények

Aradváros néptanácsának tüzélszolgálatának közli, az összes tüzelőanyag tulajdonosokkal, hogy 1957. évre tüzelőanyag nyilatkozatokat a néptanács tüzélszolgálatának csak 1956 szeptember 5-ig fogad el.

Aki eddig az időpontig nem jelentkezik, elvesztí 1957. évre szóló tüzfizigényt.

1956 szeptember elsején megkezdődik a szovjet és hazai sajtótermékek 1957. évre szóló előfizetéseinek gyűjtése.

NYUGODJASOK FIGYELMÉBE!

Szeptember 2-án, vasárnap délután 9 órai kezdettel, a városi néptanács nagyeremben megtartják a nyugodtasok évi közgyűlését.

A nyugodtasok kölcsönös segítségét és együttműködését kérjük.

A nyugati hatalmak újabb nyomást gyakorolnak Egyiptomra

LONDON. (Agerpres).

A nyugati hatalmak minden eszközt felhasználnak arra, hogy nyomást gyakoroljanak Egyiptomra, mielőtt Nasser elnök találkozik Menzieszel, az úgynevezett ötös bizottság vezetőjével, akit azzal bízták meg, hogy hozza az egyiptomi vezetői tudomására a Szezei-csatorna „internacionalizálását” előirányzó Dulles-tervet. Több angol lap állásfoglalása leleplezi azon állítások képmutató jellegét, amelyek szerint az ötös bizottság tárgyalásokat akar a folytatni Egyiptommal. Egyes lapok közléseiből látszik az ötös bizottság lépését kormánykörökben szinte nyíltan olyan lépésnek tekintik, amelynek célja ultimátum formájában Egyiptom elé terjeszteni a Dulles-tervet.

A Daily Herald diplomáciai hír-magyarázójának közlése szerint kormánykörökben és a konzervatív pártban ismét arról beszélnek, hogy Menzies küldetése nem a tárgyalások, hanem az Egyiptomellenes háború előhírnöke.

Azt állítják, — hangsúlyozza továbbá a kommentátor — hogy Menziesnek és társainak nincs más feladatuk, mint ismertetni Dulles javaslatát és felkérni Nasser elnököt, fogadja el a csatorna fölötti teljes nemzetközi ellenőrzést. Ha viszont Egyiptom nem járul ehhez hozzá, úgy szó sem lehet a tárgyalások folytatásáról.

Más, realitásban látó lapok óva intenek attól, hogy így próbálják megoldani a Szezei-csatorna kérdését.

A News Chronicle szerkesztősége, cikkében megállapítja, hogy Menzies kairói utazása során a csatornát használó országok találkozni fognak a csatorna tulajdonosával. A lap hozzátesszi: képtelen lenne, hogy a csatorna használói ultimátum formájában terjeszték elő terveiket.

Mégis, az ötös bizottság közbelépése küszöbén a legtöbb lap ismét

rámutat Anglia katonai készülődéseire.

Az angol sajtó beszámol arról, hogy a legutóbbi napokban a Földközi-tengerre érkezett a Cumberland körúli és több más hadihajó. A 42-ik tengerész-gyalogsági ezredet Málta-szigetére vezényelték. Ciprus szigetére újabb megerősítések érkeztek.

Augusztus 30-án a lapok vezetőhelyen számoltak be az angol külügyminisztérium közleményéről, melyből kitűnik, hogy a francia kormány kérésére Anglia megengedte, hogy francia csapatok állomásozjanak Ciprus-szigetén. A közleményből kitűnik, hogy a francia kormány az egyiptomi és Szezei-csatorna övezetében lejátszódó eseményekkel, valamint a Földközi-tenger keleti medencéjében élő francia honpolgárok érdekei védelmének biztosításával indokolta ezt a kérést.

A francia csapatok Ciprusra küldésével kapcsolatban hirtelen kommentálva, a Manchester Guardian rámutat arra, hogy a kormány kardot ránt, sőt fegyvert csörtet. A lap felhívja a figyelmet arra, hogy az angol kormány szándékosan nagy lármát ver fel a francia csapatok Ciprusra való küldésével kapcsolatban. Vajon milyen haszon származhat ebből a lármás propagandából? — teszi fel a kérdést a lap.

„Senki sem téveszt meg az az ál-

lítás, hogy a francia csapatoknak nem lenne más célja, mint a francia állampolgárok védelme. Mit tervez a kormány? Mi az igazi lényege a tegnapi nyilatkozatnak? Jó lenne mielőbb magyarázatot kapni a kormány részéről ezekre a kérdésekre.”

A lap végül azon véleményének ad kifejezést, hogy egyetlen arab ország sem fog tulságosan megijedni attól, hogy francia csapatok érkeznek Ciprusra.

PARIZS. (Agerpres.) Az a hangneme, amellyel az augusztus 30-án este megjelent párizsi lapok beszámolnak Franciaország és Anglia intézkedéseiről a Földközi-tenger övezetében, azt bizonyítja, hogy igyekeznek megfélemlíteni Egyiptomot és nyomást gyakorolni rá, mielőtt a hírhedt Dulles-terv előterjesztésével megbízott ötös bizottság képviselői Kairóba érkeznek.

A lapok beszámolnak arról, hogy augusztus 30-án reggel repülőgépek megérkeztek Ciprusra az első, mintegy ezer emberből álló francia csapatgyűléssel.

A France, Soir című lap véleménye szerint ez a francia-angol szolidaritási tüntetés azt a célt szolgálja, hogy megakadályozza Menzies kairói „tárgyalásainak” a végtelenségig való elhúzódását.

Dulles javaslatai nem képezhetnek tárgyalási alapot a Szezei kérdés békés rendezéséhez

KAIRO. (Agerpres.)

Sajtóközlések szerint Menzies ausztráliai miniszterelnök, az úgynevezett „ötös bizottság” elnöke és Nasser egyiptomi köztársasági elnök között lefolyt jegyzékváltás eredményeként megállapodtak abban, hogy az ötös bizottság tagjai és Nasser elnök szeptember 3-án találkoznak Kairóban.

Mint ismeretes, az ötös bizottságot a londoni értekezleten résztvevő egyik államcsoporthoz hozta létre, az értekezleten résztvevő többi állam megkerülésével. A bizottságot azzal bízták meg, hogy terjessze Egyiptom

elé az amerikai javaslatot a Szezei-csatorna fölött gyakorolandó nemzetközi ellenőrzés létrehozásával kapcsolatban.

Egyiptom vezetői többször kijelentették, hogy az amerikai javaslat, mely mérsékelteket jelent Egyiptom szuverén jogai ellen, elfogadhatatlan Egyiptom számára. „Az a tény, hogy Nasser elnök találkozik az „ötös bizottság” képviselőjével, nem jelenti azt, hogy Egyiptom akárcsak tárgyalási alanként is elfogadná a Dulles-tervet. Dulles javaslatai nem képezhetik a kérdés békés rendezésének alapját.” — írja az egyiptomi As Saab című újság.

Egy aradi orvos új gyógymódja

Amikor több mint két évtizede dr. Szűcs László megkapta orvosi oklevelét, nagy tervek megvalósítását tűzte ki célul. Már az egyetem padjaiban munkakörét másképp nem is tudta elképzelni, mint valamelyik kutatóintézetet.

A nagyszerű tervek megvalósítása elé azonban sok akadály gördült. Később a második világháború vetett gátat terveinek. Dr. Szűcs László fül-, orr- és gégegyógyász gondolkodás nélkül választotta, amikor a rendelő és a klinikai munka között kellett választania. Ez több mint egy évtizede történt. Így lett akkor a marosvásárhelyi klinika adjunktusa. Itt sokkal több alkalmat és lehetőséget nyújt a különböző betegségek megfigyelésére, s itt nagydíjat megfigyelését, hogy a fülgyógyás néven ismert megfigyelés milyen elterjedt.

Abban az időben létezett ugyan egy német gyártmányú gyógyszer, amelynek segítségével időlegesen megszüntették a betegséget, de az egy idő múlva mindig kiújult. Keresett, kutatott egy jobb gyógymód után. Az eddig ismert német gyógymódból és gyógyszerből indult ki. Hűségese segítőtársa egy vegyész ismerőse volt.

Hosszas kutatás után sikerült elkészíteni a gyógyszert. Az öröm akkor volt teljes, amikor az első, akiket ezzel az eljárással kezeltek, teljesen meggyógyultak.

Néhány évvel ezelőtt más városból küldtek egy beteget dr. Szűcs Lászlóhoz. Már kitenyésztett operálók és még mindig nem gyógyult meg. Ezekről a cseppekől tizenkétzeri kezelés után meggyógyult. Nemrég egy nyolchónapos csecsemőt is kigyógyítottak az új eljárással.

Több száz meggyógyult ember nevét sorolhatnánk fel, akik ezekben az években ezzel az eljárással gyógyultak meg. Eddig 309 esetet kezelt ezzel a szerrel, s csak 16 beteg esett vissza, a többi teljesen kigyógyult. A kezelési mód lényege, hogy a krónikus, idült gyulladást a kezelés folytán heveny gyulladás lesz és ez gyorsan begyógyul. Leg-

A világ legmélyebb barlangjának (Franciaország Dauphine megye, 1000 méter) felkutatására készülődik egy külföldi expedíció.

több esetben az új gyógymód segítségével az operáció is elkerülhető.

A csepp alapanyaga itt készül az országban. Másik nagy előnye, hogy az eddig ismert eljárások közül a kezelés ideje is lényegesen rövidebb, mert átlagosan négy-öt kezelés után a betegség elmúlik. Sok esetben a dobhártya perforáció is begyógyul. Általában a hallás is javul.

Dr. Szűcs László legközelebbi célja, hogy a lehető legnagyobb körben ismertesse az új kezelési eljárását.

ÉRDEKESSÉGEK – UJDONSÁGOK

A budapesti telefonközpont új szolgáltatásokkal gazdagodott. Az automatikus kapcsolóval kívül a központi utbaigazítást, tanácsot és választ ad különböző kérdésekre, ugyanakkor szónakoztat.

A meseszofigyelő például minden délután működik. Vasárnapokon és ünnepnapokon reggel 8-tól este 9-ig. Ha telefonon feltárcsázzák a 427-960. számot, a gyermekek különböző meséket hallgathatnak, olyanokat, amelyek elmondása 3-6 percig tart.

A 170-170. szám tárcsázása után a „különös ügyek” szolgálata jelenkezik. Ezen a szolgáltatón a legkülönbözőbb komoly kérdésekre, sőt a legfantasztikusabb és a legnaivabb kérdésekre is választ kapnak.

Azok számára, akik valamilyen hangszerezen tanulnak, nagyon hasznos a központnak az a szolgálata, amely megadja az alaphangot.

Egy vasárnap 20-30.000 ember fordul felvilágosításért a Toto (Prognosport) eredményért. A Toto eredményeket vasárnaponként például magnetofon szalagról egyfolytában közlik.

Képünkön a „különleges ügyelő” szolgálat egyik dolgozója látható munkaközből.

Hélmillió esztendővel ezelőtt élt az az ősmaszodon-fajta, amelynek őrisi agyaráját és koponyáját találták most meg a balatonszentgyörgyi agyagfejtőben. Az agyár és a koponya az első ilyen lelet Európában.

Hideg fény

A természetes fényt a napból nyerjük, amelynek felületén 6000 Celsius fokos a hőmérséklet. Egyes rovarfajták is bozótban ki fényt magukból, azzal együtt, hogy hőmérsékletük megközelíti a külső környezet hőmérsékletét. Az ilyen fényenergia a szervezetükben lejátszódo vegyi reakció következtében jön létre.

Azokat az anyagokat, amelyek a felhalmozott energiát fénné változtatják, anélkül, hogy ők maguk közben felmelegedjenek, fényhordozóknak nevezzük, fényüket pedig luminiscenciának. A modern technikában széles körben alkalmazzák a fényhordozók által kibocsátott fényt.

Egy ilyen fényhordozó négyszer több fényt bocsát ki ugyanannyi elektromos energia fogyasztásával.

Az ilyen lámpákat vékony foszforos kristályréteggel belülről bevont üvegcsővekből készítik. A csőveket higany és argon gőzökkel töltik meg és ezen halad keresztül az elektromos áram, amelynek hatására a higanygőzök ibolyántúli láthatatlan luminiscenciájuk jelenik meg. A fényhordozó elnyeli ezeket a sugarakat és erős, látható sugarakká alakítja. A különböző fényhordozókat használva, tetszés szerinti színű fényt kapunk.

A luminiscenciát a televízióban használják. Ugyanúgy használható a szabad szemmel láthatatlan sugarak: ibolyántúli, infravörös, röntgen és az alfa-sugarak megfigyelésénél is. A magbomlás, az atommag mesterséges átalakítása során keletkező nagy sebességű elemi részecskék is láthatók.

A Szovjetunióban a luminiscencia irányában széleskörű kutatásokat végeznek. Egész sereg törvényt szögeztek le a fényhordozók vonatkozásában. Vavilov S. I. akadémikusnak nagy érdemei vannak a luminiscencia vonatkozásában végzett kutatások terén.

Színház, film, irodalom, zene

Ötszáz szíjvet művész lép fel a következő évben az USA rádió és televízió adásaiban, ugyanakkor öt száz amerikai művész szerepel majd a szíjvet rádió és televízió műsorában. Az arról szóló megállapodást most kötötték meg a két ország között.

A világ legrégebbi színházi plakátját találták meg Pompei romjai között. A közelmúltban végzett ásatások során napvilágra került egy hirdetőoszlop, amelyen jórészt épségben maradt képek festékkel írt, színházi játékok hirdető falragaszt találtak. A hirdetőoszlopról sikerült lefejtetni még egy gladiátor-játékok, egy hőforrást és egy gyógyszeres hirdető plakátot is.

Aradi krónika

A vaslakat-ház

Minden aradi ismeri ezt a régi házat. A „lakat” pedig mindnyajunk képzeletét foglalkoztatja, hiszen illyesmű kiterjedése róla, hogy aki kinyitja: azé lesz a ház! De ez csak mende-monda. A lakatnak szerkezete ninos és ahol a gyűrű beilleszkedik, csak egy kiereszt vonás akarja megosolni a szemet. Nemhogy szakmabeli, de bárki is legott észreveszi ezt a tréfát.

A házat a Bécsből idekerült Winkler Miklós építtette 1815-ben. (A kapu fölötti „1851-es évszám a ház tatarozásának esztendőjét jelzi.) Apja lakatosmester volt és iránta való tiszteletből helyezett el fia a ház sarokfalában a „vastuskót”. Ez a „vaspántos tuskó” a céhvilág értékes emléke. Tudjuk, hogy a céhlegényeknek felszabadulásuk előtt „remekelnők” kellett (innen a „bere-mekeltél”, vagy a „remekeltél” kifejezésünk is!) A tuskó is felszabadulási vizsgaműnek, ugynevezett „remek”-nek készíthetett. A vándorló céhlegény, vándorútjában — a „walsz”-uton (így nevezték az ismeretek gyarapítását célzó, a felszabadulást megelőző tanulmányutat) emlékszeget vert az akkor számos városban létező — és a bécsi vastuskó mintájára készült — „Stock-im-Eisen”-be, vagy latinul „truncus arborens” (ágastörzs) vagy más néven „terno circumdatus” (pántos vas) -ba. Esetleg a felszabadulás után verte be a szeget.

Ilyen tuskók — esetleg hídkarfiak — ismeretesek a „walsz-ut” legfontosabb állomásairól, így Pozsonyból, Budáról, Nagyváradról, Temesvárról.

A ház szomorú nevezetessége, hogy a szabadságharc bukása után, 1849-ben, itt székelt a „császári polícia”, a felmeletes osztrák titkosrendőrség.

Sokan meglátták a jó hazafiak közül a ház pincéit idekerült az ugynevezett „dollarper” vádlottjai is. Ezek Kossuth emigrációjával állottak kapcsolatban és terjesztették a külföldön nyomozó forradalmi pénzt. Közülük volt Lakatos Ottó, városunk történetírója is.

A vaslakat-ház előtti teret valaha Korona-térnek nevezték a hajdan híres Korona kávéházzal. (A volt Had-házban), ahol az 1840-es évek aradi hírességei gyakran megfordultak.

Az egyik párizsi filmműteremben Pompeiőről készítenek színes rövid filmet, amely megeleveníti az ókori város lakosainak egy napját. A készülőszöveg és a párbeszéd latin nyelvűek, de a filmet francia feliratokkal is ellátják.

Schumann szülőházát Zwicuiban múzeumná alakították át. Az ünnepélyes felavatáson a komponista ükunokái is megjelentek.

Jövőre lesz kétezer éve, hogy Cicero, a kiváló római szónokot megölték. Az olasz kormány ebből az alkalomból latinul és olaszul kiadja összes műveit, szülőfalujában Arpinoban pedig Cicero-múzeumot létesítenek.

Egyiptomi novellák gyűjteménye jelent meg orosz nyelven, Moszkvában, a Külföldi Irodalom Kiadójánál.

Kínai meghívásnak tesz eleget a közeli jövőben a Comedie Française társulata. Utjukra a színház történetét bemutató múzeum egy részét is magukkal viszik és kiállításokon mutatják be a kínai városokban.

Goethe Faustját vízi filmre a CCC berlini filmgyártó vállalat. Ez az első hangos Faust film. 1926-ban Murnau rendezésében parádés színpadon játszották, némafilmmé a Faustot.

A Pekin Operája a mainzi német-francia művész szolgálat hídadásáért októberben vendégzereplésre indul Nyugat-Németországba. Az együttes Münchenben, Stuttgartban, Düsseldorfban, Hannoverben és Hamburgban játszik. Az opera-társulat, amely jelenleg Japánban vendégzerepel, két előadást rendezett az amerikai atomtámadást túlélő lakosok javára.

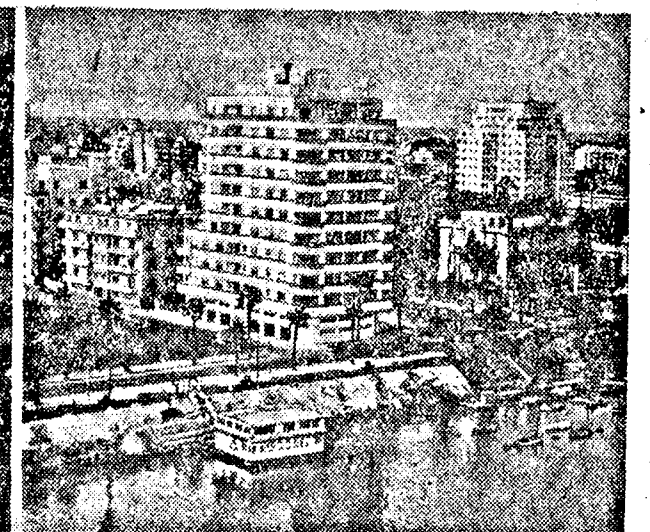
Új Farnadel-film készült Párizsban. A film címe: „Négy lépés a fellegekben”. A világhírű francia filmszínész közben már egy újabb filmben játszik, amelynek felvételei Mar-saillesben kezdődtek.

KAIRO — EGYIPTOM SZEMEFE NYE

Ramszesz fáraó kora óta nem esik annyi szó Egyiptomról, mint most. Kairo is ma többet szerepel a világsajtóban, bármely nagy városnál. A Nilus-parti metropolisz azonban függetlenül a Szeuici-csatorna államotól, rendkívül érdekes város. Az új-jászulót arab hatalom szemefénye a hárommillió város. Kairo a király elűzése után (négy éve) gyors ütemben emelkedik ki az elmaradottságból és a modern életforma megvalósítására törekszik. Az átalakulás nem megy könnyen.

Ahogy Kairóban a tizenkét emeletes felhőkar-

coló városrészeinek tözsomszedságában megtalálható a Mousky, a régi arab negyed, amelynek síkatorai-ba alig hatol be a napfény, úgy bukkanhatunk rá a haladó, felvilágosult gondolkozású mellett az elavult, évszázados szokások, babonák és előítéletek maradványaira — gyakran még egy és ugyanazon emberben is.

A képen szemben áll az ezeregyéjszaka és a huszadik század: balról a pompás Mohamed Ali mecset, a citadella, jobból a mai Kairo felhőkarcolói a Nilus partján.

Rövid történet Liszt Ferencről

A hetvenes évek végén Pesten, a Képművész utcában zongoraoktatással tartotta el magát egy Angerer Matild nevű öreg zongorista. Már hetedik évtizedét taposta, látszólag csökkent, hallása romlott, lába sem bírta már a sok lépcsőjárást, így kopogott be a fiatalok a nyomor. Végül kérésre engedélyezte, hogy Liszt Ferenc tanítványként hirdeti magát.

Liszt hírneve akkor állott a tetőfokán, s Angerer Matild kiváncsiságát újabb egymásnak adták a tanítványok, — amíg Liszt egy taláncsát újból el nem látogatott Pestre. Barátai felhívták figyelmét tanítványára, az öreg zongoratanárnő szerencsésére, de a mester egyáltalán nem emlékezett rá, ezért néhány barátságos sorban meghívta magához a lakásra.

— Ne haragudjék, asszonyom, — mondotta — hogy idefárasztottam. Magam is öreg vagyok már, de nem akarok egyetlen alkalmat sem elmulasztani, ha régi, kedves tanítványaimmal találkozhatom. Nem játszana nekem valamit?

Az agg zongoratanárnő rogyadozó térdekké vánszorgott a zongorához. Eltartott néhány percig, még ideges, engedetlen ujjai nyomán felszökött Liszt halhatatlan oratóriumának bevezető hangoszlánya...

Liszt figyelmesen hallgatta, majd szelíden így szólt: — Jó... Bár az én felfogásom eltér az önétől. Ha megengedi, maga mellé ülök.

Ezzel leült Angerer Matild mellé és ujjai nyomán elborította a szobát a hangok harmóniája...

— Így — mondotta a mester. — Most talán kíséreljük meg együtt... — és Angerer Matild négykezest játszott Liszt Ferencel, aki időnként már egy-egy megjegyzéssel kísérte „tanítvány” játékát.

Amikor befejezték, a mester felszólította kábitját és mindkét kezét megragadva, bátorítólágg nézte a matróna szemébe:

— Nyugodtan hirdetheti magát tanítványomnak a jövőben is, hiszen ez mártól kezdve mindenben megfelel a tényeknek... — Elővett egy fényképet és nagy betűkkel keresztben írta: „Legkedvesebb tanítványomnak, Liszt Ferenc.” — Arra az esetre adom, ha bárki kétkedne... — jüzte hozzá magyarázólag, miközben ányújtotta a fényképet. — Mert az emberek csak annak hisznek, amit látnak...

Családi örömök Bürokrataéknál

A szülészetén

Apolónó: Megszületett a kiskike! Bürokrata: Jól van, kérem. Tegyük rá a bélyegzőt és vigyük az iktatóba!

Offhón

Bürokrata: (A családhöz): Örömmel közlöm, hogy 15-en A. 3678/1956 iktatási szám alatt a családi létszám ötre emelkedett. Az újszülött csecsemő Tihamér néven vezetett be a családi lajstromba.